

ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลไรโคก
เรื่อง การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์
พ.ศ. ๒๕๖๐

องค์การบริหารส่วนตำบลไรโคก
อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี

ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลไรโคก

เรื่อง การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์

พ.ศ.๒๕๖๐

โดยที่เป็นการสมควรตราข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล ไรโคก ว่าด้วยการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลไรโคก

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๖) พ.ศ.๒๕๕๒ ประกอบมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ องค์การบริหารส่วนตำบล ไรโคก โดยความเห็นชอบของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลไรโคกและนายอำเภอบ้านลาด จึงตราข้อบัญญัติไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบัญญัตินี้ เรียกว่า “ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล ไรโคก เรื่องการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ พ.ศ.๒๕๖๐”

ข้อ ๒ ข้อบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ไรโคก ตั้งแต่วันที่ประกาศไว้โดยเปิดเผย ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลไรโคกแล้วเจ็ดวัน

ข้อ ๓ บรรดาข้อบัญญัติ ประกาศ ระเบียบ หรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่ได้ตราไว้แล้วในข้อบัญญัตินี้หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบัญญัตินี้ให้ใช้ข้อบัญญัตินี้แทน

ข้อ ๔ ในข้อบัญญัตินี้

“สัตว์” หมายความว่า สัตว์ทุกชนิดไม่ว่าจะเป็นสัตว์เลี้ยงหรือสัตว์ป่าหรือสัตว์อื่นๆ

“การเลี้ยงสัตว์” หมายความว่า การมีสัตว์ไว้ในครอบครองและดูแลเอาใจใส่บำรุงรักษาตลอดจนให้อาหารเป็นอาจิน กรรมวิธีหรือวิธีการที่จะดูแลสัตว์นั้นให้เจริญ เติบโตและมีชีวิตอยู่ได้เพื่อการค้าหรือเพื่อพักผ่อนหย่อนใจหรือเป็นงานอดิเรก

“การปล่อยสัตว์” หมายความว่า การสละการครอบครองสัตว์ หรือปล่อยให้อยู่นอกสถานที่เลี้ยงสัตว์โดยปราศจากการควบคุม

“เจ้าของสัตว์” หมายความว่า ความรวมถึงผู้ครอบครองสัตว์ด้วย

“สถานที่เลี้ยงสัตว์” หมายความว่า คอกสัตว์ กรงสัตว์ ที่ขังสัตว์ หรือสถานที่ในลักษณะอื่นที่มีการควบคุมของเจ้าของสัตว์

“ที่หรือทางสาธารณะ” หมายความว่า สถานที่หรือทางซึ่งมิใช่เป็นของเอกชนและประชาชนสามารถใช้ประโยชน์หรือใช้สัญจรได้

“สิ่งปฏิกูล” หมายความว่า อุจจาระหรือปัสสาวะ และหมายความรวมถึงสิ่งอื่นใด ซึ่งเป็นสิ่งโสโครกหรือมีกลิ่นเหม็นรบกวน

“มูลฝอย” หมายความว่า เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า ถุงพลาสติก ภาชนะที่ใส่อาหาร มูลสัตว์หรือซากสัตว์ รวมถึงสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนน ตลาดที่เลี้ยงหรือที่อื่นจากชุมชน

“เจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายความว่า นายกององค์การบริหารส่วนตำบลไรโคก

“เจ้าพนักงานสาธารณสุข” หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขให้ปฏิบัติราชการตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕

ข้อ ๕ ห้ามมิให้มีการเลี้ยงสัตว์ชนิดหรือประเภทเหล่านี้ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลไรโคก โดยเด็ดขาด ได้แก่

- (๑) งูพิษและงูที่อาจเกิดอันตรายแก่คนและสัตว์เลี้ยง
- (๒) ปลาปิรันยา
- (๓) คางคกไฟ
- (๔) สัตว์ดุร้ายต่างๆ
- (๕) สัตว์มีพิษร้ายอื่นๆ
- (๖) สัตว์ต้องห้ามตามกฎหมายอื่นๆ

ข้อ ๖ เพื่อประโยชน์ในการรักษาสุขภาพความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชนในท้องถิ่น หรือเพื่อป้องกันอันตรายจากเชื้อโรคที่เกิดจากสัตว์ ให้พื้นที่ในเขตอำนาจขององค์การบริหารส่วนตำบลไรโคกเป็นเขตควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ ดังนี้

(๖.๑) ให้พื้นที่ต่อไปนี้เป็นเขตห้ามเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์โดยเด็ดขาด

๑. พื้นที่ฝั่งเมืองประกาศเป็นเขตพาณิชยกรรมและเขตประชากรหนาแน่น
๒. พื้นที่ฝั่งเมืองประกาศเป็นประเภทอนุรักษ์เพื่อส่งเสริมเอกลักษณ์ศิลปวัฒนธรรมไทย
๓. สถานที่ท่องเที่ยว
๔. วัด โรงเรียน สถานที่ราชการ

(๖.๒) ให้พื้นที่ต่อไปนี้เป็นเขตห้ามเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์เกินจำนวนที่กำหนด ดังนี้

๑. พื้นที่นอกจากที่ระบุใน (๖.๑) และในเขตชุมชน ห้ามเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ ประเภทดังต่อไปนี้เกินจำนวน ดังนี้

- (๑) ช้าง ม้า ไม่เกิน ๑ ตัว
- (๒) สุนัข โค กระบือ แพะ แกะ สุนัข ประเภทละไม่เกิน ๓ ตัว
- (๓) เป็ด ไก่ นก ห่าน ประเภทละไม่เกิน ๒๐ ตัว
- (๔) จำนวนสัตว์อื่นนอกจาก (๑) – (๓) ต้องได้รับความเห็นชอบจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น
- (๕) การเลี้ยงสัตว์ต้องไม่ก่อกมลภาวะและเหตุรำคาญ
- (๖) ต้องไม่เป็นแหล่งเพาะพันธุ์และแพร่เชื้อโรคที่ติดต่อกับสัตว์สู่คน

(๖.๓) ให้พื้นที่ต่อไปนี้เป็นเขตการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ต้องอยู่ภายใต้มาตรการอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้

(๑) พื้นที่อยู่อาศัยไม่หนาแน่น หรือห่างจากชุมชน เกิน ๕๐๐ เมตร เป็นเขตที่การเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ประเภทดังนี้

- ก. การเลี้ยงสุนัข โค กระบือ แพะ แกะ สุนัข จำนวนไม่เกิน ๒๐ ตัว
- ข. การเลี้ยงไก่ นก เป็ด ห่าน จำนวนไม่เกิน ๕๐ ตัว
- ค. สัตว์อื่นๆ นอกจาก ข้อ ก. และ ข. จำนวนไม่เกิน ๕ ตัว

(๒) พื้นที่อยู่อาศัยไม่หนาแน่น หรือห่างจากชุมชน ไม่น้อยกว่า ๑ กิโลเมตร เป็นเขตที่เลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ประเภท ดังนี้

- ก. การเลี้ยงสุกร โค กระบือ แพะ แกะ สุนัข จำนวนไม่เกิน ๑๐๐ ตัว
- ข. การเลี้ยงไก่ นก เป็ด ห่าน จำนวนไม่เกิน ๕๐๐ ตัว
- ค. สัตว์อื่นๆ นอกจาก ข้อ ก. และ ข. จำนวนไม่เกิน ๑๐ ตัว

ต้องมีการปฏิบัติภายใต้มาตรการ ดังนี้

๑. สถานที่ตั้ง

- (๑) ต้องตั้งอยู่ในสถานที่ที่ไม่ก่อเหตุรำคาญให้กับผู้อาศัยอยู่ใกล้เคียง
- (๒) ต้องมีบริเวณเลี้ยงสัตว์ซึ่งกันเป็นสัดส่วนและให้อยู่ห่างเขตที่ดินสาธารณะ ทางน้ำสาธารณะหรือที่ดินต่างเจ้าของ และมีที่ว่างอันปราศจากหลังคาหรือสิ่งใดปกคลุมโดยรอบบริเวณเลี้ยงสัตว์นั้นไม่น้อยกว่า ๒๐ เมตรทุกด้าน เว้นแต่ด้านที่มีแนวเขตที่ดินติดต่อกับที่ดินของผู้เลี้ยงสัตว์ประเภทเดียวกัน

๒. อาคารและส่วนประกอบ

- (๑) อาคารต้องเป็นอาคารเอกเทศและมั่นคงแข็งแรงมีลักษณะเหมาะสมแก่การเลี้ยงสัตว์ประเภทนั้นๆ ไม่มีการพักอาศัยหรือประกอบกิจการอื่นใด
- (๒) พื้นต้องเป็นพื้นแน่นทำความสะอาดง่ายไม่เฉอะแฉะ เว้นแต่การเลี้ยงสุกรพื้นจะต้องเป็นคอนกรีตและมีความลาดเอียงเพื่อให้น้ำและสิ่งปฏิกูลไหลลงทางระบายน้ำได้โดยสะดวก
- (๓) หลังคาต้องมีความสูงจากพื้นมากพอสมควรและมีช่องทาง ให้แสงสว่างหรือแสงแดดส่องภายในอาคารอย่างทั่วถึง
- (๔) คอกต้องมีการกั้นคอกเป็นสัดส่วนเหมาะสมกับจำนวนสัตว์ ไม่ให้สัตว์อยู่กันอย่างแออัด
- (๕) การระบายอากาศต้องจัดให้มีการระบายอากาศถ่ายเทให้เพียงพอ

๓. การสุขาภิบาลทั่วไป

- (๑) การระบายน้ำ
 - (๑.๑) รางระบายน้ำ ต้องจัดให้มีรางระบายน้ำโดยรอบตัวอาคาร ให้มีความลาดเอียงเพียงพอให้น้ำไหลได้สะดวก
 - (๑.๒) น้ำทิ้งต้องมีการบำบัดก่อนระบายลงสู่ทางระบายน้ำ แหล่งน้ำสาธารณะหรือในที่เอกชน
- (๒) การกำจัดมูลสัตว์ ต้องเก็บกวาดมูลสัตว์เป็นประจำทุกวัน ต้องจัดให้มีที่กักเก็บมูลสัตว์ โดยเฉพาะไม่ให้ส่งกลิ่นเหม็นอันเป็นเหตุรำคาญ และต้องไม่เป็นแหล่งเพาะพันธุ์แมลงหรือสัตว์นำโรค
 - (๒.๑) ถ้ามีการสูบลมไล่แมลงให้สัตว์ต้องไม่ให้เกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อาศัยใกล้เคียง
 - (๒.๒) ต้องป้องกันเสียงร้องของสัตว์ไม่ให้เป็นเหตุรำคาญแก่ผู้อาศัยใกล้เคียง
 - (๒.๓) การเลี้ยงสัตว์ที่มีขน ตัวอาคารต้องสามารถป้องกันขนไม่ให้ปลิวฟุ้งกระจายออกไปนอกสถานที่
 - (๒.๔) ต้องควบคุมดูแลไม่ให้สัตว์ออกไปทำความเสียหายแก่ทรัพย์สินหรือทำความเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อยู่ใกล้เคียง
 - (๒.๕) ต้องรักษาความสะอาดที่เลี้ยงสัตว์ให้สะอาดเสมอ

๔. การกำจัดซากสัตว์ให้ใช้วิธีการเผาหรือฝังเพื่อป้องกันการเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของแมลงและสัตว์นำโรค และการก่อเหตุรำคาญจากกลิ่นเหม็น

ข้อ ๗ ในห้องปฏิบัติการส่วนตำบลไรโคก เป็นเขตควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ดังต่อไปนี้

(๑) สุนัข

(๒) แมว

(๓) ช้าง

(๔) โค

(๕) กระบือ

(๖) แพะ , แกะ

(๗) นก

(๘) ไก่

(๙) เป็ด , ห่าน

(๑๐) สุกร

(๑๑) สัตว์ป่าตามกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า ซึ่งได้รับอนุญาตจากกรมป่าไม้

ข้อ ๘ ห้ามทำการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ที่ต้องควบคุมตามข้อ ๗ ในที่หรือทางสาธารณะในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลไรโคกโดยเด็ดขาด

ความในวรรคหนึ่ง ไม่ใช้บังคับแก่การเลี้ยงสัตว์ ดังต่อไปนี้

(๑) เพื่อการรักษาโรคเจ็บป่วยหรือสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคของสัตว์

(๒) เพื่อกิจกรรมใดๆ ที่องค์การบริหารส่วนตำบล ไรโคก ประกาศกำหนดพื้นที่ส่วนหนึ่งส่วนใดให้เลี้ยง โดยมีกำหนดระยะเวลาที่แน่นอนเป็นการเฉพาะ

(๓) เพื่อการย้ายถิ่นที่อยู่ของเจ้าของสัตว์

ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับแก่การปล่อยสัตว์ เพื่อการกุศลหรือจารีตประเพณีโดยได้รับอนุญาตจากองค์การบริหารส่วนตำบลไรโคก หรือเพื่อในพระราชพิธีหรือพิธีกรรมทางศาสนาตามประกาศของทางราชการ

ข้อ ๙ เพื่อประโยชน์การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ไรโคก ให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ไรโคก มีอำนาจออกประกาศกำหนดเขตพื้นที่เลี้ยงสัตว์หรือปล่อยสัตว์ที่ต้องควบคุมตามข้อ ๗ โดยให้มีมาตรการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดจำนวน ประเภท และชนิดของสัตว์ที่เลี้ยง

(๒) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการทำทะเบียนตามประเภทและชนิดของสัตว์

(๓) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการปล่อยสัตว์ตามข้อ ๘

ข้อ ๑๐ นอกจากการเลี้ยงสัตว์ตามปกติวิสัยแล้ว เจ้าของสัตว์จะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขดังต่อไปนี้

๑. จัดให้มีการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคในสัตว์ เพื่อป้องกันอันตรายจากเชื้อโรคที่เกิดจากสัตว์
๒. ให้เลี้ยงสัตว์ภายในสถานที่ของตน ไม่ปล่อยให้สัตว์อยู่นอกสถานที่เลี้ยงสัตว์ โดยปราศจากการควบคุม กรณีเป็นสัตว์ดุร้ายจะต้องเลี้ยงในสถานที่หรือกรงที่บุคคลภายนอกเข้าไปไม่ถึงตัวสัตว์และมีป้ายเตือนให้ระมัดระวังโดยสังเกตได้อย่างชัดเจน
๓. ไม่เลี้ยงสัตว์ภายในสถานที่ที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนด
๔. ควบคุมดูแลสัตว์ของตนมิให้ก่ออันตรายหรือเหตุรำคาญต่อผู้อื่น
๕. ปฏิบัติการอื่นใดตามคำแนะนำของเจ้าพนักงานสาธารณสุข คำสั่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นรวมทั้งข้อบังคับ ระเบียบ และคำสั่งขององค์การบริหารส่วนตำบลไรโคก

ข้อ ๑๑ ในกรณีที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นพบสัตว์ในที่หรือทางสาธารณะอันเป็นการฝ่าฝืนข้อ ๖ โดยไม่ปรากฏเจ้าของ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจกักสัตว์ดังกล่าวเป็นเวลาอย่างน้อยสามสิบวัน เมื่อพ้นกำหนดแล้วยังไม่มีผู้ใดแสดงหลักฐานการเป็นเจ้าของเพื่อรับสัตว์คืน ให้สัตว์นั้นตกเป็นขององค์การบริหารส่วนตำบลไรโคก แต่ถ้าการกักสัตว์ไว้อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่สัตว์นั้นหรือสัตว์อื่นหรือต้องเสียค่าใช้จ่ายเกินสมควร เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะจัดการขายหรือขายทอดตลาดนั้นตามควรแก่กรณีก่อนถึงกำหนดดังกล่าวก็ได้ เงินที่ได้จากการขายหรือทอดตลาดเมื่อได้หักค่าใช้จ่ายในการขายทอดตลาดและค่าเลี้ยงดูสัตว์แล้วให้องค์การบริหารส่วนตำบลไรโคกเก็บรักษาไว้แทนสัตว์

ในกรณีที่มิได้มีการขายหรือขายทอดตลาดสัตว์ตามวรรคหนึ่งและเจ้าของสัตว์มาขอรับสัตว์คืนภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง เจ้าของสัตว์ต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายสำหรับการเลี้ยงดูสัตว์ให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลไรโคก ตามจำนวนที่ได้จ่ายจริงด้วย

ในกรณีที่ปรากฏว่าสัตว์ที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นพบนั้นเป็นโรคติดต่ออันอาจเป็นอันตรายต่อประชาชน ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจทำลายหรือจัดการตามที่เห็นสมควรได้

ข้อ ๑๒ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นเพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕ ในเขตอำนาจขององค์การบริหารส่วนตำบลไรโคกในเรื่องใดหรือทุกเรื่องก็ได้

ข้อ ๑๓ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อบัญญัตินี้ต้องระวางโทษตามที่กำหนดไว้ในบทกำหนดโทษแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕

ข้อ ๑๔ ให้นายกององค์การบริหารส่วนตำบล ไรโคก เป็นผู้รักษาการ ให้เป็นไปตาม ข้อบัญญัตินี้และให้มีอำนาจออก ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่ง เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามข้อบัญญัตินี้

ประกาศ ณ วันที่ ๓๑ เดือน สิงหาคม พ.ศ.๒๕๖๐

เห็นชอบ

(ลงชื่อ)

(นายธนภัทร ณ ระนอง)

นายอำเภอบ้านลาด

นายสมิง คงประเสริฐ

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลไรโคก